

BÉKÉS

Békés, 1948
május 23.

II. évfolyam,
21. szám.

A BÉKÉSI PARASZTSÁG LAPJA

Május 30-ika:

A Hősök napja

Békés nagyközség társadalmában ebben az évben ismét méltó ünnepéssel kíván adózni az elesett hősöknek.

A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvak békési csoportja által rendezett Hősök napja az alanti műsor szerint lesz megtartva.

Műsor:

1. Himnusz. Játssza a baptista egyház zenekara.
2. Szavaltat. Előadja Negy Annuska.
3. Ünnepi beszéd. Tartja Egeresi László ref. segédlelkész.
4. Hősök szobrának megkoszorúzása. Békés község, egyházak, tan-testületek, pártok, egyesületek.
5. Gyászinduló. Játssza a baptista egyház zenekara.
6. Beszéd. Tartja Horváth József, a Nemzeti Bizottság megbízottja.
7. Szavaltat. Előadja Osváth András gimnáziumi tanuló.
8. Szózat. Játssza a baptista egyház zenekara.

Az ünnepély után együttes ki-vonulás az orosz-magyar hősök sírjához.

Műsor:

1. Himnusz. Eneklí a közönség.
2. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Bagó János.
3. Hősök síriának megkoszorúzása.
4. Szózat. Eneklí a közönség.

Az ünnepély fél 11 órakor kezdődik a Hősök szobránál.

Bérmálás Békésen

Bár a naptár hétköznapot jelzett, mégis ünnepnap volt május 19-e, szerda, a békési katolikuságnak. Pintér László püspöki helynök a Szentatyától kapott felhatalmazása folytán a bérmálás szentségét osztotta ki 165 fiúnak és 136 leánynak. A Szeretet Istenének kegyelme szállt le a békési katolikuságra, hogy hirdetői lehessenek mindenkor a Krisztusi szeretetnek. Kedden délután 6 órakor érkezett meg a Főpásztor s a zsfolási megöltött templomban ünnepélyes fogadtatás és ájtatosság volt. Az ájtatosság befejeztével a tisztelgők hatalmas tömeget fogadta a püspöki helynök a plebánián. Szerdán 9 órakor kezdődött az ünnepi szentmise s bár az áldott májusi eső esett, a hívek rendületlenül kitartottak déli 12 óráig a templom előtt is. Bérmálás után a püspöki helynök kiment Hatházra, hogy egy betegnek fekvő kisleánynak is teljesüljön vágya, részesüljön ő is a bérmálás kegyelmében.

Délután 5 órakor a Főpásztor elbucszott és Ujkigyóra távozott. (ts)

Dózsá-ünnep

Május 23-án országsszerte megünnepeli a magyar parasztság Dózsá György emlékét.

Veres Péter:

„Az új ötéves terv már az új ország építésének terve lesz“

Veres Péter honvédelmi miniszter, a Nemzeti Parasztpárt elnöke pünkösdbétfőn Várpalotán beszélt.

— A hároméves terv utjából minden akadály elhárult — mondotta Veres Péter, s a tervet a dolgozó nép akaratából két és fél év alatt megvalósítjuk.

De ez a terv csak a helyreállítás terve, ennek nyomában kiheverjük a háború pusztításait és pótoljuk az elmúlt rendszerek mulasztásait. Az új ötéves terv már az új ország építésének terve lesz. Az ötéves terv utjából minden politikai akadályt el kell hárítani.

— A népi demokráciának pedig nincs már más politikai ellenfele, mint Mindszenty és környezete.

Mindszentynek a legfőbb megnyilatkozása politikai és nem egyházi jellegű. A régi esztergoni érsekek soha nem jártak faluról-falura, hogy politikai gyűléseket rendezzenek, csak olyan egyházi ünnepségeken vettek részt, vagy olyan országos jellegű egyházi, vagy történelmi ünnepségeken, amelyeket egy-egy évfordulóra rendeztek.

— A katolikus egyháztól megszoktuk — mondotta Veres Péter, — hogy a világi hatóságok fele

mindig engedelmességet hirdettek, különösen addig, amíg a Habsburgok uralkodtak. Később Horthyék felé némi bizonytalansággal tekintettek, de amikor kiderült, hogy Horthyék reakciója megegyezik a feudális-kerikális-legitimista reakcióval, Horthyék felé is engedelmességet prédikáltak a népeknek. Csakhogy azóta a királyok eltűntek a történelemből.

— Nem Istenről, nem Krisztusról, nem Evangéliumról, nem vallásról, még csak nem is egyházzól van itt szó, hanem egyedül az egyházi hivatalban és egyházi ruhában jelentkező politikai reakcióról — amely — mint a demokrácia utolsó politikai ellenfele megkísérléi menteni a nagybirtokosok és nagytőkések érdekeit.

— A népi demokráciának eltökélt szándéka — mondotta végül Veres Péter miniszter —, hogy rendezze a demokrácia és az egyház viszonyát. De eltökélt szándéka az is, hogy mint eddig minden politikai reakcióval szemben, Mindszentyvel szemben is keresztülviszi a nép akaratát.

Veres Péter beszédét a hatalmas tömeg sokszor szakította félbe és óriási lelkesedéssel fogadta.

Képviselőtestületi közgyűlés

Békés község képviselőtestülete szerdán délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Pepp Károly bíró elnökelete alatt.

A közgyűlés napirendjén igen sok tárgy szerepelt s ezek közül a fontosabbak a következők voltak:

A küldöttségek létszámának korlátozása

A belügyminiszter leiratot intézett a községi előljáróságokhoz, melyben közli, hogy a jövőben ha fontos községi ügyekben küldöttséget vezetnek valamelyik minisztériumba, mert ez sokba kerül, hanem két tagból álló legyen csak.

A leiratot a képviselőtestület tudomásul vette.

Járási Szeretetház lesz a szegényházból

A népjóléti miniszter értesítette az előljáróságot, hogy a Békésen levő szegényház meg fog szűnni s helyette Járási Szeretetházat fognak felállítani. A népjóléti miniszter arról is értesítette Békés község előljáróságát, hogy a Szeretetházat éventént nagyobb összeggel fogja támogatni.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul a népjóléti miniszter ezen szociális intézkedését.

Az Állami Kertészeti Középiskola

céljára átengedett ingatlanok ügyé-

ben az előljáróság megbeszéléseket folytat az iskolával és az ingatlanokat átengedi az iskola részére.

Egyben felhívja az iskola igazgatóját, hogy a demokrácia követelményeit állandóan tartsák szem előtt és a versenyeket az előírásoknak megfelelően hajtsák végre.

A Kosáronó ügye.

Hónapokkal ezelőtt írtunk már arról, hogy Megyeri László, az iparos tanácskóla igazgatója tárgyalásokat folytatott a községi előljárósággal és a MOSZK vezetésével a Hangya Kosáronó Ipar telepén létesítendő mintateleppel kapcsolatban. Az iskola az épületből csupán egy kis sarkot kért, de úgy látszik, ez ügy akkor abban maradt, ellenben most újra felszínre került bizonyos dolgok tisztázásával. Ugyanis a MOSZK-nak régebbi terve volt már, hogy a békési telepét megszünteti, mivel arra csak ráfizetett. Tehát azt, hogy a munkásoknak most felmondanak, nem a tárgyalások robbantották ki, hanem ez már régebbi terv volt, amit a kisgyűlés is jóváhagyott.

Szegély a Muzeuumnak.

A békési Múzeum részére a képviselőtestület évi 840 forint évi támogatást szavazott meg.

Beruházások az év utolsó öt hónapjára.

A kamutkert kiépítésére 10000 forintot, betonjárda 15.000 forintot,

a Tarhosi Énekiskolának építkezésekre 10.000 forintot, egy ellenőrző órára 1400 forintot szavaztak meg. Ezek a megbeszélések a hároméves tervbe beillő kiadások.

Perlik a községet

A Békéscsabai Villamosmű 52.000 forintért perli Békés községet. Békés községnek a Békéscsabai Villamosművel volt egyhároméves szerződése, amit 1910-ben kötöttek. 1940-ben újra kötöttek egy 15 éves előnyös szerződést, amit viszont a Villamosmű figyelmen kívül hagy és az előző szerződéshez ragaszkodik.

Az a nézetünk, hogy ez az ügy nem a bíróságra, hanem az árbitrártartozik.

Többet örömltetnek a mezőgazdasági munkások

Az Országos Közellátási Hivatal rendelete értelmében mindazok, akik az aratási és egyéb mezőgazdasági munkákban testi munkával vesznek részt, május 15. és június 30. között az eddigi személyi adagokon felül személyenként 40 kg (aratáprónként 80 kg) buza, rozs, vagy kétszeres örlésére jogosultak.

Ezt a pótvámörlesési engedélyt akár a munkahely, akár a lakóhely szerint illetékes községi előljáróság kiállíthatja.

Sziktalajjavítás

A szegedi talajtani intézet értesítése szerint a vegyészmezőnök folyó hó 24-én érkezik a talajvizsgálatok megkezdése céljából. Az állam nagyon kedvező részletfizetési feltételek mellett államsegély nyújtásával teszi lehetővé, hogy az új és régi gazdák szikes földjeiket megjavítsák. Felhívja az előljáróságot a gazdák figyelmét, hogy ragadják meg ezt a lehetőséget. Részletes felvilágosítással a gazdaggyőző szolgálat piaci napokon hivatalos órák alatt a községháza 33. sz. irodájában.

A bundásbogár kötelező irtása

A bundásbogár a folyó évben nagy mértékben elszaporodott és főképpen a gyümölcsösökben és a szőlőkben, valamint a gabonákban jelentékeny károkat okoz. A földmívelésügyi miniszter kötelességévé teszi minden földtulajdonosnak a bundásbogár irtását.

A bundásbogár elleni védekezésnél hathatósan és eredményesen szüdhethetnek a kar leküzdésében az egyes szakoktatási intézmények, főleg a külterületi általános iskolák tanulói abban az esetben, hogy ha az iskolák tanítói és tanári kara mintegy nemes versenyre kelőnek ezen a téren, hogy szabadidőben, vagy gyakorlati testedzés ideje alatt esetleg kitanulás helyett azon helyeken, ahol a bundásbogár jelentkezik, azok összeszedését, megsemmisítését, elégtételt a tanulók útján megoldandák.

Ára 60 fillér

A hároméves tervről

A magyar mezőgazdaságnak régi betegsége az állandó mezőgazdasági munkanélküliség. Békeidőkben, különösen a téli hónapok folyamán, néha közel 300.000 ember keresett munkát a mezőgazdaságban.

A munkanélküliek között a mezőgazdasági munkások és cselédek mellett ott voltak a kis- és törpebirtokosok és családtagjaik is, akik még esetleg 8-10 holdas birtok mellett sem tudtak annyit keresni, hogy bér munkát vállalása nélkül megélhettek volna. A mezőgazdasági munkanélküliségnek kettős oka volt. A magyar mezőgazdaság elmaradottsága, azaz a külterjes mezőgazdasági termelés, amely elsősorban a gabonaművelés termelését helyezte előtérbe. Ez a termelési rendszer megfelelt a nagybirtokos réteg érdekeinek, de az év nagy részében töltésszerűen károsította parasztságunk legnagyobb részét. A másik oka tehát a mezőgazdasági munkanélküliségnek a nagybirtokrendszer volt.

A nagybirtokrendszert a földreformmal megszüntették, de a magyar mezőgazdaság átállítása; a nagyobb munkát igénylő, tehát több jövedelmet hozó gazdálkodási ágakra a hároméves terv célterületén szervezett munkájának a feladata. Ehhez a munkához még csak most fogunk hozzá, de az eredmények már az idén mutatkoznak és évről-évre inkább láthatóvá válnak. A hároméves terv szerint csökkentük a békeidőkhöz viszonyítva a gabonaművelés termelését. Ezzel szemben növeljük a kapásnövények és egyéb munkai igényes növények, a hüvelyesek, dohány, kerti vetemények vetésterületét. Az idén nem kevesebb mint 22 ezer holdon termelünk rizst. Ily módon sokkal nagyobb a munkaerőszükséglet. Ez utóbbi növényfélék vetésterületének növelésével nem kevesebb, mint 29,5 millió munkanappal lesz több mezőgazdaságunk munkaerőszükséglete, mint eddig volt. És ha a kalászos növények termelésének

csökkenésével lecsökkenő munkanapokat is beleszámítjuk, még akkor is 22,9 millióval több munkanap juttat magasabb életszínvonalat parasztságunknak. A 22,9 millió munkanap másszóval annyit jelent, hogy 152.000 mezőgazdasági munkavállalónak biztosítottunk évi 150 napra új munkalehetőséget.

Ezeknél a számonkalkulációnál még nem vettük figyelembe, hogy a hároméves terv folyamán építendő öntözőművek révén 152.000 kat. hold terület kerül öntözés alá. Ennek kettős következménye van, egyrészt a földmunkálatok elvégzéséhez a hároméves terv folyamán 5,3 millió munkanapra van szükség, s a fokozatosan kiépülő öntözőművek mezőgazdaság további 85 millió munkanap-többletet igényel. Ez annyit jelent, hogy az öntözéses gazdálkodás a földmunkák elvégzése után 55.000 embernek biztosít állandó munkalehetőséget.

A gépesítés elveszi a mezőgazdasági munkásság kenyerét? Ez igaz volt a régi nagybirtokos úri Magyarországban, de nem igaz a Tervgazdálkodás rendszerében. Ismeretes, hogy a mezőgazdasági gépek traktorállomások számát a hároméves terv végéig 250-re növeljük, az állomásokat kerekben 8000 traktorral szerejük fel. Emellett 15.000 másfajta mezőgazdasági gép fog működni az állomásokon. A gépek nem veszik el a mezőgazdasági lakosság kenyerét, csupán megkönnyítik munkáját és új munkalehetőségeket teremtenek. Maguk a gépek 18.000 munkásnak biztosítanak kenyerét azáltal, hogy 5,8 millió munkanapot dolgoznak évente. Az igavonó állatokhoz mérten a géppállomások traktorai és egyéb gépei 77.000 állat munkáját végzik, azaz 77.000 állatból csak a felét szarvasmarhának véve, állattenyésztésünk az eddigéinél fokozottabban állhat át tej- és hústermelő állatok tenyésztésére, ami újabb munkalehetőségeket jelent.

Egy békési fiatalember vakmerő rablótámadása Budapesten

Az elzúllott Balázs Sándor kereskedőségét statáriális bíróság elé kerül

Vakmerő rablótámadás részese volt egy békési fiatalember, aki 19 éves tarsával a napokban Budapesten egy lépcsőházban homokszákkal leütötte Ózdi Lipót ékszerész feleségét, aki üzletéből este 6 óra után kofferban vitte haza az ékszereket lakására.

Az asszony azonban az ütés következtében nem vesztette el léleljenlétét és segítségért kiáltott.

Ekkor fordult be a kapun Ács Gyula szabómester és az asszony segítségére sietett. A rablók Ácsnak is nekiesetek és a földreperittek, de a 200.000 forintot érő csomagot már nem tudták elrabolni, mert a kiállításokra előszeregett lakók elől megfutaodtak.

Az egyik támadót, Szabó Géza 19 éves foglalkozás nélküli fiatal-embert sikerült elfogni. A rendőrségen napokon keresztül nem volt hajlandó megmondani megszökött

társának a nevét. Szabó Géza kedden azután elárulta, hogy

társa Balázs Sándor 25 éves foglalkozás nélküli egyén, aki a New York-kávéház környékén lakása nincs.

A detektívek egész délután figyelték a környéket és a megadott személyleírás alapján sikerült elfogni Balázs Sándort is.

Balázs Sándor elmondta, hogy békési születésű, 1946-ban az egyik pestmegyei községben segédjegyző lett, de állásából elbocsátották. A télen szüleihez ment Békésre, de nem sok ideig volt otthon maradásra.

Majd mind a kettőn bevallották, hogy már hosszabb idő óta készültek az ékszerészre kifizetésére.

A rendőrség most abban az irányban nyomoz, vajon nem követtek-e el előbb is valami bűntényt? Rövidesen mindketten statáriális bíróság elé kerülnek.

4,700.000 forintos közmunkák indultak az árvízveszély megszüntetésére

Darvas József építés- és közmunkaügyi miniszter áprilisban ismét végigjárta az árvíz sújtotta területeket s megállapította, hogy az árvízi házépítkezés nagy lendülettel folyik. Utjáról visszatérve, gondoskodni kívánt arról, hogy az árvízrombolások a jövőben ne ismétlődhessenek meg, éppen ezért — a kormányzat intencióinak megfelelően — a májusi közmunkák során az árvízvédelmi munkálatokra helyezte a fősúlyt.

Igy biztosította a Tervhivattalal egyetértésben, hogy a téli árvizek színhelyén, Szatmár és Bereg megyében 902.000 forintos árvízvédelmi munkálat induljon meg közmunka keretében. Lényegesen felelmeik a Tisza mindkét partjának töltését,

helyreállítják az árvízrombolta különböző utakat és az egyéb árvíz-károkat. Május hónapra csupán ezekre a szatmár- és bereg megyei árvízvédelmi munkálatokra 902.000 forintot biztosítottak, kizárólag csak a munkabérekre. A munkálatokhoz szükséges egyéb anyagok árat ismét más hitelkeretéből látják el.

A Szatmár-Beregi árvízvédelmi munkálatokon kívül Bihar megyében, Borsod megyében, Békés megyében és más megyékben is folynak árvízvédelmi munkálatok, de a májusra előirányzott 4,700.000 forintos közmunkák keretében igen nagy jelentőségű van a békési, bibari, borsodi, csanádi, csongrádi öntözőcsatornák építésének is.

Teljesen átszervezik az ösztöndíj-rendszert

A pénzügyi és közoktatásügyi kormányzat igen jelentős átszervezést tervez az ösztöndíj-rendszer eddigi módjait. A demokratikus nevelési rendszer segíteni kíván az alulról feltörekvő, szegénysorsu, tehetséges ifjúságon és az eddigéinél nagyobb mérvű támogatásban akarja részesíteni.

Az általános iskola típusának megteremtésével az alsófokú oktatás mindenki előtt megnyílt és ingyenessé vált. Nem ez a helyzet a közép- és felsőfokú tanításban. Igaz, hogy egyre-másra nyílnak népi kollégiumok és munkaközösségek, de

ezek segítő munkáján kívül pénzügyi támogatásra is szükség van a tanuló ifjúságnak, hogy nyugodtan tanulhasson, dolgozhasson, művelhesse magát,

hogy viszonylag nagyszámú tanulót részesítsünk nagyobb összegű, rendszeres pénzzuttatásban. A havonta folyósított összegek biztosítják majd számukra a nyugodt a zavartalan tanulási lehetőségét. Az ösztöndíjak elnyerésének két egyszerű feltétele lesz: jó tanulmányi előmenetel és szegény sorsból származás. A középiskolások ösztöndíja mellett egyetemi hallgatók részére is rendszeresítünk ösztöndíjakat, illetve a jövőben a középiskolában egyszer már megkapott ösztöndíjat élvezni fogja a tanuló egyetemista korában is, feltéve, hogy a tanulmányi eredménye-

ben nem lesz hanyatlás.

Ugyancsak tervezték készíteni a hazai tudós-gárda nevelését elősegítő tudományos ösztöndíjak szamanak felelmesítésére is.

Külön terveztük úgynevezett tanonc-ösztöndíjat is, ezt a kiválóbb, szegényszarmazású tanoncoknak juttatjuk, hogy e rendszeres illetmény birtokában mentesítsük őket a mindennapi élet gondjaitól, hogy szakmájuk minden ágában tökéletességig képezhessék magukat.

Figyelj fel Paraszt!

Most a soha el nem képzelt nyereségre tehetsz szert, mert ha résztveszel a mezőgazdasági termelési versenyben, több juthat a konyhára, ahol nagyobb örömmel nézheted a családod és a magad boldogulását. Ha a versenyben győtes leszel, olyan összeggel ajándékoz meg az állam, amelyből a gazdaságokba olyan gazdasági szerszámokat szerezhetsz be, aminek csak évtizedes munkával juthatnál, a kopott ruhádat kicseréled. Vegyél részt a termelési versenyben. Termelj többet és jobbat. Termelj olcsóbban mint más. Hívd ki ezért termelési versenyre a másik gazdátársadat. Keressétek fel együtt a versenytársat és kössétek meg ott a mezőgazdasági termelési versenyszerveződést. Versenyiroda a községébe 33. sz. irodájában.

Szombaton este előadással kapcsolatban nyílik meg a kiállítás

A békési tehetségesek 48-as kiállítása megnyílik szombaton este 8 órakor. Előtte előadás lesz a Bérház nagytermében és az előadás közönsége megtekintéti utána a kiállítást. Az előadás és kiállítás megtekintésének díja együttesen 2 forint. A közönség érkezés sorrendjében foglalja el a helyét. Az előadás vetített képekben, énekszámokban, balladajátékban gyönyörködhet a közönség s majd utána a kiállításban.

Ugyanilyen este lesz a bezáró nap is 27-én, csütörtökön, de más műsorral.

A békési névtelen alkotók bemutatkozása lesz a kiállítás. Vajon ki nem kíváncsi közlünk reájuk? Biztosan akad köztük, kik a vár-

megyei kiállítás után az országosra is eljutnak. Iskoláink legjobb tehetségeinek munkáiban is gyönyörködhetünk, hiszen ők is a névtelen tehetségesek közt foglalnak helyet, mert ők sem kész mesterek még.

Igen érdemes lesz megtekinteni a népművészeti részt is, hiszen mindazokat nem szakavatott, de mégis ügyes kezek készítették, szívüket, lelküket adva a munka szépségébe és hasznosságába. Nem szabad ezeket lelcicsinyelni, sőt jobban megbecsülni, hiszen sok-sok esetben a gyárak is az egyszerű népműveket veszik át készítményeikre. Egymástól tanulhatunk e kiállításon s minden kiállításon ez a legszentebb célja. Jöjjetek s lássatok!

az is meg

Ortut
kormán
s-jónak
kérdése
Közö
nizstert
kérdése
egyháza
a ma
ge

ügyébe
előbe a
hadjár
amely
magyar
kelteni
készül
szabad
kúfi p
a mini
az
kom
lásá

Ugyan
otthon
—
kiközö
verébe
A de
határa

A
góg
hog

Itt id
ség e
közös
t.ner

Te

Cs
eset
késér
az eg
alkal
vállal
rakoz

Dé
ismét
a hí
kocsi
kocsi
Azor
zést,
hogy
A gé
zést.
háts
a lo
veze
létét
a lo
Ugy
lett
boru
hatá

a
o
k

Gy
N
A

Ortutay kultuszminiszter nyilatkozata

az iskolák államosításáról, az üldözött Szittyai plébános fontos megbízatásáról, a felekezeti oktatók állami státusba vételéről

Ortutay Gyula kultuszminiszter a kormány nevében nyilatkozott a szittyaiak a demokrácia és az egyház kérdéseiről.

Közölte a miniszter, hogy a minisztertanács megbízásából döntő kérdésekben kezd tárgyalásokat az egyházakkal, többek között

a magyar iskolaügy egységesítése és államosítása

ügyében. Ezzel a nyilatkozatával elébe akar vágni annak a rémhíradásnak és lelki terrornak, amely már az ügy felvetését félre-magyarázza és azt a látszatot akarja kelteni, mintha az állam hadjáratra készülne az egyházak és a vallás-szabadság ellen. Ezután a bakonyi plébános esetével foglalkozott a miniszter. Bejelentette, hogy

az üldözött Szittyai Dénest komoly munkakör elvállalására kérte fel a kultuszminisztériumban.

Ugyanezt teszi a Szent Imre tanoncotthonból elbocsájtott igazgatóval is. — Ujabbban tömegesen nyulnak a kiközösítéssel való fenyegetés fegyveréhez — folytatta a miniszter. — A demokrácia türelmének is van határa.

A felekezeti iskolák pedagógusait erővel fenyegetik, hogy megbélyegzik és kiközösítik őket.

Itt idézte a miniszter a váci püspökség egyik körlevelét, amelyben kiközösítéssel fenyegetik a katolikus tanárokat.

— Kormányom nevében megnyugtatók mindenkit, hogy a magyar állam megvédi azokat, akiket a terror kenyerüktől és nyugalmuktól való megfosztással fenyeget. Azok a körök, amelyek a pedagógusokat fenyegetik, túltrétekelik hatalmukat. Vegye tudomásul minden felekezeti tanító és tanár:

ha bármi sérelme vagy kára származnék demokratikus magatartása miatt, haladéktalanul állami alkalmazásba vesszük lényegesen jobb feltételekkel, mint azelőtt volt.

Figyelünk a katolikus pedagógusok segélykerésére is, akik megváltás-ként várják az iskolák államosítását. A kormány nem marad meg tovább az alkalmi beavatkozásnál, hanem intézményesen oldja meg a kérdést.

— Az államosítással egyidőben kötelezőn kijelentem, hogy minden felekezeti iskolai pedagógust állami státusba vesszünk át. Semmiféle röstálás nem lesz. Egyidőben általános peragógus-státuszrendezést hajtunk végre. Ez a fizetésemelés megszünteti a nevelőtársadalom hátrányos helyzetét. A tankönyvek rendezésével, új iskolák építésével megszüntetjük iskoláink elmaradottságát.

Hangsúlyozta ezután Ortutay kultuszminiszter, hogy

a kötelező hitoktatás rendszere változatlanul megmarad

az iskolák államosítása után is. A kormány terveit az iskolágyi demokratizálására nem jelentenek tá-

madást egyetlen egyház ellen sem. A pünkösdi után az egyházakkal meginduló tárgyalásokra a békes megégyezés reményével készülünk. A protestáns egyházak hivatalos határozatait erre a legteljesebb alapot nyújtják.

— Okom van hinni — mondotta ezután a miniszter, — hogy a katolikus hívők tömegei megértéssel és reménykedéssel várják, hogy a demokrácia és az egyház kérdéseit a kölcsönös megértés szellemében megoldjuk. Megfegyverem, hogy a legnagyobb megértést tanúsítjuk majd az olyan igények iránt, amelyek történelmi tradícióval rendelkező szerzetesi iskolák, kollégiumok felekezeti jellegének megőrzésére vonatkoznak.

— Mi megteszünk mindent, hogy a megégyezés a béke, a megértés szellemében jöjjön létre. Ha ellenállásba ütközünk, ha lelki terrorral és igaztatlansággal próbálják népünket megfélemlíteni, ha harcot kezdenek a magyar demokrácia és az ifjúság alapvető érdekei ellen, akkor tapasztalják majd azt is, hogy

a demokráciának nemcsak türelme, hanem eltökéltsége is van.

Meggyőződésem azonban, hogy ha csak a demokráciától függ, úgy ezt a kérdést is békésen, magyar népi felemelkedésére oldjuk meg, — fejezte be nagyjelentőségű nyilatkozatát Ortutay Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszter.

Rendőrségi hírek

Találtak egy füles kosarat, melyben több apró tárgy van, 10 darab kislibát és egy lekte pénztárcát, benne karkötővel és pénzzel. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrségen.

A rendőrség elfogta Horváth Julianna békési lakost, aki munkaadóját meglopja, azután tovább akart állni. Átadták a bíróságnak.

A rendőrség elfogta Koczkesz Pál békési lakost, aki még 1946. évben több kisebb nagyobb lopásokat követett el. A házkutatás során több összelopkodott gazdasági szerszámokat is tanáltak nála. Átadták a gyulai ügyészségnek.

A rendőrség elfogta Hajnal Mihály békési és Hankó Györgyné békés-földvári lakosokat, akik 150 kiló buzát akartak hamisított őrlési lappal megöröltetni. Mivel nevezték alaposan gyanúsíthatók az okirat-hamisítás elkövetésével is, ügyüket áttették a gyulai törvényszékhez.

A rendőrség őrizetbe vette Csernyiczki István bélmegyeri lakost, aki Bélmegyeren behatolt egy tanya ablakán a kamrába s onnan több élelmicikket ellopott. Átadták az államügyészségnek.

Május 18-án rendőri bizottság kiszállt a Kecskeméti-utca 33. szám alá, ahonnan jelentették, hogy Tóke László szobájának padlóján fekszik, ajtja be van zárva és zörgetésre hangot nem ad. Az ajtó felnyitása után a helyszínt átvizsgálva, az orvos megállapította, hogy Tóke László szívbenulásban halt meg.

HIREK

— A jövő héten a Székely-patika tart éjjeli szolgálatot.

— Ref. istentisztelet. A templomban délelőtt 9 órakor prédikál Gónczy Sándor, délután 7 órakor a XIV. Urnapjáról kátémagyarázatot tart Balogh Mátyás. Külsőterületen: Békés-Földváron és Pecén Nagy Lajos, Rosszardón és Magsárban Vágó István, Kőgyecsátrában és Szécsénykertben Egeresi László, Békés-Erdőn és Vizesfáson dr. Szabó Lajos, Gyuruban és Kamutkertben Boros János.

— Békési zenekar a Rádióban. Folyó hó 26-án 1 óra 15 perckor Burai Ernő és cigányzenekara muzsikál a Rádióban.

— Tájékoztató előadás. A Kereskedelmi Kör értesíti a tagjait, hogy 1948 május 24-én este 7 órakor az állami rendőrség tájékoztató előadást tart a Kör helyiségében. Az előadásra minden tagot elvár a Vezetőség.

— Hazatért hadifoglyok. Pocsai Gábor 1926, Bereczki László 1914, Jenei Lajos 1911, Baráth István 1923, Papp István (446) 1916.

— A hazatért hadifoglyoknak fogaik megcsináltatása. Közírté teszi az előjáróság, hogy az orosz hadifogságból hazaérkezett hadifoglyok a hadifogság alatt elromlott fogaikat a népielőti fátca terhére megcsináltathatják. Békés községben a fogaik kezelésére három orvos van megbízva: dr. Békési Károly, dr. Remeczky István és dr. Haider László. A fogaik csináltatására jelentkező hadifoglyok a jártási tisztiorvosnál jelentkezzenek szerda és szombat kivételével minden nap délelőtt 9—12 óráig.

— Igazolás. Felhívja az előjáróság a lakosságot, hogy a szegedi 3. honvéd kerület igazoló bizottságánál igazolásra kerül Hidvégy Gergely nyug. áll. alhadnagy. Aki a nevezetnek bármilyen oly cselekedetéről tud, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezen tényről azonnal jelentse a szegedi igazoló bizottságnál szóban, vagy írásban. Az írásbeli bejelentéseket csak akkor lehet figyelembe venni, ha a bejelentők nevüket és címüket is aláírják.

— Junok és kecskék legelőre hajtása. Felhívja az előjáróság a kecske és juhnyesztők figyelmét, amennyiben megfelelő számú juh és kecske legelőre történő kihajtását a községhez 6. sz. irodájában mielőbb bejelentik, a község előjárósága alkalmas legelőről gondoskodik, ha vállalkják a pásztor tartását.

— Hirdetmény. Közírté teszi az előjáróság, hogy a lakosság bárdoltsa szűkegletét 24 cm-nél vékonyabb gömbfa alakjában a MALLERD erdőgondnokság készletéből igényelheti. Ezt a helyileg illetékes erdőgondnokság által is javasoltnak kell. Gömbfélékből hárs, nyír és hegyjuhar (jávorf) egyáltalán nem, más fajtákból pedig 24 cm közepát-mérőnél vastagabb választékok nem kerülhetnek kiutalásra. Fűrészaru szükségletüket az igénylők, fakereskedők, vagy fűrészüzem készletéből igénylés nélkül is megvásárolhatják.

— Hibakijavítás. Mult számunkban közöltük az erkölcsi bizonyítványok megszerzésére vonatkozó új rendelkezést. Hivatalos helyről közölték velünk, hogy az erkölcsi bizonyítványt nem május hó 1-től, hanem június 1-ől küldik ki postán a kérelmező címére.

Tehergépkocsi baleset Békés községben hét sérülttel

Csaknem végzettség válható baleset történt pünkösdi hétfőjén Békésben. Tarhoson ünnepélyt rendezett az egyik vadásztársaság s ebből az alkalomból egyik tehergépkocsizó vállalkozó szállította Tarhosra a szórakozni vágyó közönséget.

Délután fél 4 órakor a főtérrel ismét elindult a teherautó. Amikor a hid tulsó feléhez értek, a gépkocsivezető észrevette, hogy egy kocsi ugyanabban az irányban halad. Azonnal leadta a figyelmeztető jelzést, de a kocsin ülő nem jelezte, hogy ő valamerre el akar fordulni. A gépkocsivezető megkezdte az előzést. Amikor a gépkocsi hűtője a ló hátsó részéhez ért, akkor a kocsis a lovat ráhuzta a gépkocsira. A vezető nem vesztette el lélekjelenlétét s a kormányt balra huzta, hogy a lovat és a kocsit ne sodorja el. Ugyanakkor a kormányt vissza kellett huzni, hogy az árokba való borulást megakadályozza. A lendület hatása alatt

a kocsin ülők egyrésze az oldalfalnak dőlt, az kiszakadván, többen kiestek a kocsiból.

Leirhatatlan pánik keletkezett a kirándulók között. Sirás, jajgatás és segélykérő hangok hallatszottak mindenfelől. Megállapították, hogy

heten szenvedtek kisebb-nagyobb sérüléseket.

A sérülteket azonnal a kocsira tették és dr. Baán Gyula orvoshoz vitték, aki első segélyben részesítette őket és intézkedett, a legsúlyosabbban sérült Turi Sándorné kórházba szállítása iránt, aki gerincoszloptörést, vagy zúdást szenvedett. Megsérültek a következők: Tóth Mária 35 éves, fejsérülés. Molnár László 65 éves, baloldali zúdás.

Tarpüski Julianna 18 éves, arc-sérülés, a bal váll és bal csípő-közületi zúdás.

Csukás Eszter 25 éves, bal csukló és bal térdzületi szakított seb. Fábán János, 29 éves, fejsérülés. Csütörtökön este azt az értesítést kaptuk, hogy Turi Sándornának nem tört el a gerincoszlopa és tul van a veszélyen.

A rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot a tényállás tisztázására.

A 3 éves terv megvalósítása 2 és fél év alatt a demokrácia diadala!

Vállalatunk vezetői és többi dolgozó vállvetve küzdenek ezért.

LEGYEN ÖN IS SEGITSÉGÜNKRE!

Győzzön meg mindenkit: **Megtakarított pénzt ne tartsa otthon; helyezze el takarékbetétben bankunknál!** Alkotat nélkül járul hozzá hazánk felvirágzásához, a dolgozók és így saját maga életzínvonalának felémeléséhez. **Békésmezei Takarékpénztári Egyesület Békési Fiókiintézete (volt Népbank)**

— **Hirdetmény.** A kutyák veszélyes elleni oltása a következő napokon és helyeken lesz megtartva: Május hó 24-én 7—11 óráig a kázmánykerti kaszinónál, 8—12 óráig a rosszerdei iskolánál, 26-án 7—11 óráig a ludadi majorban, 7—11 óráig a békéscsaba-földvári iskolánál, 29-én 7—11 óráig a Raáb kocsmánál, 7—11 óráig a gyúri kocsmánál, 31-én 7—11 óráig a Jobba kocsmánál, 7—10 óráig a Csurka kocsmánál. Junius hó 2-án 7—11 óráig a belencei iskolánál, 8—11 óráig a vízesási majorban, 5-én 7—9 óráig a tarbosi majorban, 7—9 óráig a pecei iskolánál, 7-én 8—11 óráig a békés-erdői iskolánál, 8—11 óráig a négygyenesdülői iskolánál, 11-én 7—10 óráig a vágóhidnál, 7—11 óráig a bikaakolnál, 12-én 8—14 óráig a községházánál, 8—11 óráig a gazdasági iskolánál. Az eboltás kötelező, oltatlan ebet senki sem tarthat, mert az kihágás, amit a törvény szigorúan büntet. Az ebek megkezeléséről az ebtelejdonosok kötelesek gondoskodni, éppen ezért gyermekekkel az ebet az oltás helyére elvezetni és azokkal megékeztetni nem szabad. Az ebet mindenki lakóhelyéhez legközelebb eső oltási helyre vezetni elő. Az oltás díja 5 forint, amit az eboltás alkalmával kell kifizetni. Békés, 1948. május 18. Előjáróság.

— **Üzemképes cséplőgép** részre átvehető. Részletek: Békési Földmivesszövetkezet városi irodájában, Rákóczi-utca 4. I. em. és a Szövetkezet tarbosi gépműhelyében Fabian üzemvezetőtől.

— **Felhívás a magánalkalmazottakhoz.** Kedden délután 5 órakor vezetőségi, 6 órakor taggyűlést tartunk. Előadó Kárász kerületi titkár elvtárs. Vezetőség.

— **A Nemzetközi Vásárra** az 50 százalékos utazási kedvezményre az igazolványok megérkeztek. Kaphatók a Kereskedelmi Könyvkiadóknál 10 Ft áron. Vásár időtartama június 11-től 21-ig.

— **Elvezett pünkösdi hétfőjéről** kedde virradó éjszaka 2 óra körül a Fodor féle vendéglőben egy bordázott 3 színű aranykarkötős női arany karóra. Felhúzóban piros kő volt. Aki tud róla valamit megfélelő jutalomban részesül. Cim a kiadóban.

— **Szövőpamut igénylés.** Felhívja az előjáróság mindazokat, akik háziipari szövőpamutot akarnak igényelni, hogy folyó hó 23-án, vasárnap délután 4 órakor jelentkezzenek a Népkerében, az MNDSZ vezetőségénél.

Nyilttér

Ezen rovatban közölték sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

A közéleti veszélyeztető büntetéseikért a szegedi útszabályozás külön tanácsa 1948 február hó 11-én B. III. 1216—1948. F. 5. sz. alatti hozott ítéletével Perei István VIII. ker. 48. sz. vízesási lakost közéleti veszélyeztető büntetéseikért a szegedi útszabályozás külön tanácsa 1948 február hó 11-én B. III. 1216—1948. F. 5. sz. alatti hozott ítéletével Perei István VIII. ker. 48. sz. vízesási lakost közéleti veszélyeztető büntetéseikért 18 havi börtönrre, 1 havi lakáshelyétől kitiltás, 3 évi politikai joggyakorlás felfüggesztésére ítélte. Az ítélet kihirdetése után azonnal jogerőre emelkedett.

A Decseri csárdában esténként ünnep- és vasárnap délután 5 órától

budapesti elsőrangú hangulatzenekar vendégszerepel

SPORT

KOSÁRLABDA

Wolfner SE Békésen

Vasárnap játékos bajnoki mérkőzést utóljára Békésen a B. MÁV NB II-ös női csapata a Wolfner ellen. Reméljük, hogy a kitűnő együttes győzelmi sorozatában nem lesz a Wolfner SE sem akadály. A mérkőzést fél 4-kor kezdődik. Az előmérkőzést a MÁV utánpótlás női csapatával 1/4-kor kezdi.

B. MÁV—DVSC 29: 26

NB II. Női barátságos.

Pünkösdi ünnepének ez volt az egyetlen programja, melyet a B. MÁV vezetősége az utolsó pillanatban hozott létre, csak hogy a sportkedvelő közönség ne maradjon program nélkül.

A debreceni leányok nehéz próba elé állították a békésieket és szoros eredményt hoztak ki. A békésiek nagyobb tapasztalata előtt azonban meg kellett hajolniuk. Ez az újabb győzelem ne tegye elbizakodottá a B. MÁV leányokat, mert akkor a Wolfner meglepetéssel szolgált. A győzelem nagyot dobott a békésieknek, mint a Wolfneré, mint a DVSC-nál. Erre számítaniok kell!

Góldobók: Orosz 15, Keeskes 2, Kuttyik 4, Andrékó 8.

LABDARUGÁS

B. MÁV—Békés-Földvár 7: 0

A MÁV könnyen győzött a földváriak ellen.

A BMSE—GYAC I. o. mérkőzést az alszövetség elhalasztotta. 1/6 órakor BMSE II—Doboz II. bajnoki mérkőzést játszik.

Urnapiján 5 órakor rendőrök a szabókkal játszó barátságos mérkőzést.

ATLÉTIKA

Ref. gimnázium sikere Budapestben

1947—48. országos versenyén harmincöt iskola közül a következő diák eredményt érték el a békési csapatok:

Csapatversenyben országos bajnokságot szereztek: Súlydobásban 9 89 m. atlaggal. Diszkoszdobásban 29 46 m. atlaggal. II. helyezést: Gerelyhajításban 38 82 m. atlaggal. IV. helyezést: Magasugrásban 153 60 cm atlaggal.

Egyéni versenyben: Súlydobásban I. helyezést Tűsz Ferenc 11 31 m-rel. Diszkoszdobásban II. helyezést Csomós Imre 31 91 m-el. Rúdugrásban II. helyezést Kiss Sándor 295 cm-rel. Magasugrásban IV. helyezést Tűsz Ferenc 168 cm-rel. Gerelydobásban VI. helyezést Szöllösi Imre 40 18 m-rel.

Az összesített pontversenyben az országos harmadik helyezést lett a ref. gimnázium csapata 35 iskola közül.

ASZTALTENISZ

Népi Bajnokság eredménye

Felnőttek közül bajnok Somlai József 14 pont. Második-harmadik helyversenyben Molnár Sándor és Egeresi Lajos.

Ifjúságiak versenyében a döntőbe jutott Osváth István és Balázs László. Leányoknál bajnok: Ágoston Iona, második Bóna Mária, harmadik Bereczki Julia.

Balázs Gábor fakereskedőnél

V. Csabai-ut 40. szam alatt

Jóminőségű szén akác és bükk tűzifa

bármilyen mennyiségben kapható most vagy későbbi szállításra

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Riegler Dező—Csipke Erzsébetnek leánya Erzsébet Katalin, Vetési Gábor—Domokos Etelkának fia Imre, V. Varga László—Nagy Eszternek fia Miklós István, Virágos Kiss Lajos—Farkas Máriaanak fia Lajos, Lukacs György—Öri Ilonának fia György András, Nagy Mátyás—Muesi Eszternek fia János. (210)

Házasságot kötöttek Sós Sándor Szűcs Rozáliával, Mitya Gábor Pusztai Juliánával, Hegely László Erdős Zsófiával, Veres János András G. Papp Magdolnával, Mézszáros Imre Dező Szabó Ilonával, Bróda László Szántó Évával. (66)

Meghaltak: Somjai Julianna 18 éves, öz. Nagy Imréné Köpke Julianna 71 éves, öz. Muesi Sandorné Kiss M. Zsuzsanna 71 éves, öz. Komlódi Sandorné Mézszáros Zsófia, Reszelő Mária 23 éves, id. Varga Károlyné Vári Julianna 60 éves. Tőke László 64 éves. (140)

A békési bíróság, mint tkvi hatóság

896—1948. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Galágyik Károly végrehajtatónak Liska Pálné Ezezi Iona végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 15.000 forint tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a Mezőberény községben fekvő s a mezőberényi 1375. sz. tkvi betétben A + 1. sorsz. 3071. hrsz. alatt felvett 211 négyzetögl IV—167. sz. a. beltekes lakóháznak a B. 2. sorsszám szerint Liska Pálné Ezezi Iona végrehajtást szenvedő nevén álló felelősségre 2500 forint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1948. évi június hó 22. napján délelőtt 10 órakor Mezőberény községházánál fogják megtartani. Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Bánapénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Békés, 1948 március 3.

Dr. Borlói sk.

Járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Csurgy sk.

sh.

Pályázati hirdetmény

A Békési Földmivesszövetkezet pályázatot hirdet a Tarbospusztán lévő gépműhely, bogárnarműhely és kovácsműhely hasznosítására alapján történő bérbeadására. A pályázat részletes feltételeit az érdeklődő iparosok a Szövetkezetnél megkaphatják 5 Ft ellenében Békés, Rákóczi-utca 4. I. emelet. Csak szakkezelt és garanciaképes iparosok jöhetnek számításba. Benyújtási határidő 1948 május 29. déli 12 óra.

Vh. 48—1948.

Pk 592—1948.

Árverési hirdetmény

Szabó Sándor végrehajtható javára (dr. Torkos Béla ügyvéd által képv.) 1102 forint s. jár. erejéig 1948. évi június hó 9. napján délelőtt 10 órakor Békésen, V. ker. Kinizsi-sor 37. sz. alatt, a békési bíróságnak 1947. évi 2818—7. számú végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt és 2600 forintra becsült ingók, úgymint: tatorok, rádió, üveg, méhkaptárak bírólag elárvereztetnek.

Békés, 1948 május hó 10.

Andrékó Árpád

bir. végrehajtó.

Apróhirdetések

Villanygöök és villanszerelési anyagokNyeste vaskereskedőnél.

Használt arany és ezüsttárgyakat, régipénzeket a legmagasabb áron vesznek. Ravasz óras-mester.

Gumibélyegzők megrendelhetők a békési Petőfi-nyomdában.

Madó egy gamios loccoláshoz Egri péknél.

Bevezetett fűszerüzlet árva, be-rendezéssel, esetleg házsal betegség miatt eladó. Cim a kiadóban.

Akinek a Szalkai-földében répa-termelő lapja van, jelentkezzék érte. A körvény elutasítva.

GUMBÉLYEGZŐKET szép kivitelben, prima anyagból rendeljen Hajdu Lajosnál Békéscsaba, V. ker. Tompa utca 19. 22

35 kishold föld tanyával, 6 hold föld a köveset mellett a városhoz egésze közel, 1 hold föld a Körös és köveset mellett, azonnali beköltözéssel a Hosszufoki-utca 5. sz. ház eladó. Bővebbet Gábor Jánosné hat. eng. ingatlanközvetítőnél Kossuth u. 20 (Buzapiacnál).

Tanulólanít felsőorsz készítéshez felvesz Kovacs Széchenyi-tér 1.

Eladó egy jókarban lévő 2+1 lámpás Stender rádió I., Teleki-u. 63.

429 négyszögletes kert a Malom-asszonykertben eladó. Bővebbet V. Beresényi-utca 17.

"Békés" Mozgó

Szombaton és hétfőn 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Hajzsa

Iszgalmas bú-üzi dráma. Francia filmremek.

Szerdán 7 és 9 órakor, csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor.

Atom-lovas Tom Mix I.

Cowboy történet a javából. Bűnözők és üldözők.

Árverési hirdetmény

13.058 forint becsértékű bútorok, rádió, irógép, szeszfűző felszerelések és más ingóságok bíróilag elárvereztetnek Békésen Rákóczi-utca 20. sz. alatt 1948 május 24-én délután 2 órakor.

Andrékó Árpád

bir. végrehajtó.

"Barátság" Mozgó

Szombaton és hétfőn 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Csunking asszonya

Kisérő műsor: SZINES MÁJUS 1.

Kedden 7, 9 órakor ketten egy jeggyel Orosz világsiker! 1 napig!

Tengeri karvaly

Szerdán 7 és 9 órakor, csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor Ünnepi műsor!

Félvér

Soha nem látott elmény.

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békés megyei lapja. Megjelenik minden vasárnap.

Felolós szerkesztő: Puskás Sándor dr. Felolós kiadó: Högyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, dr. Puskás Sándor könyvesbolt. Telefon: 53.

Hirdetéseket felvesszünk péntek d. e. 10 óráig. Előfizetés díja egy negyedévre 720 forint. Ára példánvontként 60 fillér. Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés.